

ten daarmee? Integendeel. Het is een compliment aan de lezers, van wie verondersteld wordt, dat ook zij die voordrachten liever in het oorspronkelijke lezen, dan in een haastige vertaling van X, Y of Z. Ik hoop hartelijk, dat gij de voordrachten door de Secties voor wetenschappelijken Arbeid georganiseerd, voortaan in het oorspronkelijke zult willen blijven plaatsen.

Nu kom ik op het gewichtigste punt van uw betoog: de notulen der specialistische vereenigingen. Gij voelt u mede verantwoordelijk voor den inhoud dezer notulen en wenscht ze niet als kortschriftverslag, doch als eigen werk van den secretaris. Mij dunkt de verantwoordelijkheid om de handelingen van een erkende Ned. vereeniging van specialisten op te nemen in uw tijdschrift is niet zeer groot. Zij komt geheel voor rekening der vereeniging. Misschien zou het anders kunnen worden, indien aan uw wensch werd gehoor gegeven en de secretarissen de handelingen meer als eigen werk gingen beschouwen. Waar zijn echter de secretarissen, die dit doen? Zij worden, helaas! hoe langer hoe zeldzamer. Ik herinner mij van u zelf als secretaris van den Geneeskundigen Kring te hebben ondervonden, dat een voordracht beter in de notulen stond, dan ik haar bij u had ingezonden. Ook voor de secretaresse van de Gynaekologische Vereeniging gevoel ik steeds groote waardeering.

Maar bij de overweldigende massa der stof is het een witte raafgeschoten, wanneer men een secretaris vindt, die zich voorbereidt voor de te behandelen onderwerpen, ze geheel beheerscht, het kaf van het koren weet te scheiden, gezag genoeg bezit, dit in zijn notulen te realiseeren en jaren lang voort te zetten.

Ik vrees, dat die wensch on vervuld zal blijven; tenzij gij een anderen weg volgt en onder de leden der specialisten-vereenigingen correspondenten zoekt, die in overleg met de redactie verslagen der vergaderingen geven. Dan zijn de verhoudingen geheel anders.

Nu echter de verschillende Vereenigingen er naar streven hun handelingen uitvoerig en zoo nauwkeurig mogelijk te publiceeren (de Ned. Maatschappij voor geneeskunst zelf geeft het voorbeeld), nu kan het niet anders of er moeten botsingen ontstaan met uwe opvatting.

Blijft *die* de overheerschende, dan behooren naar mijn meening, de notulen niet meer in het *Tijdschrift* thuis, hoe jammer ik het ook op de door u zelf aangegeven gronden zou vinden.

Amsterdam, 17 April 1911.

Dr. A. E. VERMEIJ.

Daar prof. BURGER buitenslands vertoeft, is hij op het oogenblik niet in staat hierop te antwoorden.

MUNTENDAM.

DE PROMOTOR VAN BEVERWIJCK.

Zeer geachte professor VAN LEERSUM,

Enigen tijd geleden, het kan hoogstens twee of drie maanden zijn, wees ik u in een toevallig gesprek er op, dat tenslotte, wel is waar zonder bedoeling van BAUMANN maar dan toch door diens mededeeling van de bul van BEVERWIJCK, het nog altijd hangende vraagstuk was opgelost, wie toch eigenlijk de promotor van dezen dokter geweest is. Natuurlijk, zooals de bul

Schrijft en BAUMANN niet heeft opgemerkt, niemand anders dan de bekende anatoom FABRICIUS AB AQUAPENDENTE. Trouwens het viel, zelfs zonder deze opgave in de bul, niet moeilijk, om aan te toonen, dat alle vroegere opgaven waardeloos waren. Deze meening verdedigde ik toen op dezelfde gronden, die ik nu onlangs in het *Museum* te berde gebracht heb. Ik herinner mij niet, toen tegenspraak bij u ontmoet te hebben. En daarom ben ik wel wat verbaasd, nu ik in het vorige nummer van het *Ned. Tijdschr. v. Gen.* bldz. 1404, meen te lezen, dat gij zelfs nu nog de kwestie niet voor opgelost schijnt te houden.

In zou hierop niet terugkomen, indien er geen kwestie van werkelijk wetenschappelijk-historisch belang bij betrokken was. Allereerst is het van beteekenis, dat men niet langer, ondanks de uitspraak van een officieel dokument, blijft praten over den promotor van VAN BEVERWIJCK. En ten tweede is het van zeer groot gewicht, dat men eindelijk gaat inzien, dat het verdedigen van stellingen aan een academie indertijd gemeenlijk niets met een promotie te maken had. Evenals tegenwoordig in een debating-club, zoo werden toen in de aula der universiteit, meestal maar niet altijd op gezag van professoren, die wilden doen blijken van een nieuwe of veranderde overtuiging, door studenten van elken leeftijd stellingen verdedigd of bestreden. Alle studenten of doktoren mochten deelnemen aan deze disputen of debatten, die vooral in den tijd, toen de leer van DESCARTES en de circulatie-theorie van HARVEY de hoofden en gemoederen der geleerden warm maakten, aan de orde waren. De debatten, waaraan BONTEKOE in Leiden en VAN LAMSZWEERDE in Amsterdam (tegen DE ROOY) deelnamen, hebben om de hevige twisten, die er bij voorkwamen en waarbij studentenhonden en ploertendooders een rol speelden, veel van zich doen spreken.

Mochten niettemin uw studiën u de overtuiging geschonken hebben, dat de disputen in sommige gevallen wel openbare promoties vervangen hebben, dan zou dit resultaat in geen geval iets kunnen veranderen aan het in de bul zonder voorbehoud meegedeelde feit, dat FABRICIUS AB AQUAPENDENTE de promotor van VAN BEVERWIJCK geweest is. Wel is waar heeft men hieronder niet te verstaan, dat VAN BEVERWIJCK onder de leiding van HIERONYMUS FABRICIUS een dissertatie geschreven heeft, maar alleen, dat deze hem in een plechtige faculteitsvergadering zijn bul heeft uitgereikt. Dit kon eerst geschieden, nadat aan de gebruikelijke formaliteiten voldaan was. Deze bestonden hierin, dat men begon met kennis te nemen van de inlichtingen, die vroegere leermeesters omtrent de bekwaamheden van den candidaat wenschten te geven. Daarna kon eerst het eigenlijke examen, dat twee dagen duurde en over het uitreiken van de bul besliste, een aanvang nemen. De doctorandus werd niet slechts over de geneeskunde maar ook over de philosophie onder-vraagd. Het examen van VAN BEVERWIJCK, dat afgenomen werd door HIERONYMUS FABRICIUS, RODERICUS FONSECA, ALEXANDER VIGONTIAE en BENEDICTUS SYLVATICUS, moet in één woord schitterend geweest zijn. Alle examinatoren waren het er over eens, dat hij in alle opzichten voldaan had.

Hiermee wensch ik dit geschrijf te eindigen: natuurlijk houd ik mij voor elke correctie uwerzijds aanbevolen.

Met collegialen en vriendelijken groet,
Leiden, 17 April 1911.

Dr. A. GEIJL.